

KIII T4 Aktiivtöö: OSTAME TOITU ARUKALT

Soovituslik õppeaeg: kodutöö + tunnitöö 45 minutit.

Ainetunnid ja teemad:

- **Inimeseõpetus:** toitumist mõjutavad tegurid, tervisealased infoallikad.
- **Ühiskonnaõpetus:** meedia ja teave – turunduskommunikatsioon; teabe tõlgendamine ja kriitiline analüüs; majandus – tarbijakäitumine, säästlik ja õiglane tarbimine.
- **Kodundus:** tervisliku toitumise põhimõtted.

Lõimingu võimalused: bioloogia, geograafia, informaatika.

Eeldatavad õpitulemused:

- Õpilane teab, millist infot sisaldab toiduaine pakendiinfo.
- Õpilane oskab põhjendada enda toiduvalikuid lähtudes toitumis- ja tarbimisõpetusest.
- Õpilane tunneb peamisi toiduainete tooterühmi.

Vajalikud vahendid: töölehed „Ostame arukalt!“, kaamera või fotosid tegev telefon, arvuti koos esitlusprogrammiga, esitlustehnika.

Infoks: see aktiivtöö sobib hästi tarbijakasvatusest tulenevate eesmärkide täitmiseks – oskuseks ja harjumuseks pöörata tähelepanu toiduainete pakenditele ja sellel olevale infole. Toiduainete pakendid pole vajalikud lihtsalt ohutumaks müügiks (erinevad säilivuse- ja hügieeniküsimused), vaid on ka olulised teavitus- ja turustusvahendid. Sageli on kõige vajalikum info surutud väiksemale pinnale ja on raskemini loetavam kui kaubamärgid, millega tootja endale konkrentsis vajalikku eristumist ja tuntust rajab. Seega on teadlik pakendi informatsiooni lugemine tülikas, kuid ometigi arukate ostuotsuste tegemisel äärmiselt oluline oskus. Aktiivtöö abil on võimalik arutleda ostuotsuste mõju üle inimesele ja ka ühiskonnale laiemalt.

Loeka: Lugemismaterjal "Toiduga kokkupuutuvad esemed" lk 50, "Lisained" lk 43, "Energiajoogid" lk 41, "Geneetiliselt muundatud organismid ja geneetiliselt muundatud toit" lk 52, "Mahetoit" lk 54.

Töökäik:

Eelnev tund 10 minutit:

- Jagage õpilased paardesse ja andke igale paarile tööleht, milles on antud ülevaade kodutööst. Täpsustage vajadusel ülesannet ning rõhutage, et kõikide kodutöödest sõltub järgneva tunni sisu ja õppimine. Vajadusel selgitage õpilastele mõisteid (nt tooterühm, toode). Samuti tuletage meelde olulisemad põhimõtted toitumis- ja tarbimisõpetusest ning pakendite tooteinfo olulisusest.
- Kehtestage kindlad nõuded kodutöö esitamiseks, et jõuaksite õpetajana teha vajalikud ettevalmistused järgneva tunniks.

0–40 minutit

- Andke tunni alguses tagasisidet koduülesandeks olnud fotode laekumise kohta ja kuidas õpilaste tööpanus mõjutas teie tunni ettevalmistusi.
- Leppige kokku iga õpilase esitluse jaoks planeeritud aeg ning küsimuste-kommentaaride esitamise kord. On soovitatav, et esitluse ajal õpilasi ei katkestataks, isegi kui jagatav info seda intrigeerib. Sel moel õpitakse üksteisega arvestamist ning väärtustatakse iga inimese isiklikku arvamust.
- Käivitage seejärel õpilaste fotodest koostatud esitlusprogramm ning paluge igal foto autoritel enda valikuid põhjendada ja kommenteerida. Peale esitlust jagage tekkinud mõtteid, mida

tehtud tootevalik ja õpilaste põhjendused esile kutsusid.

- Tunni lõpus tehke kokkuvõtte pakendil oleva informatsiooni ja selle lugemisoskuse kasust tarbijatele. Arutlege ka ostuotsuste mõju üle kohaliku majanduse edendamise, isikliku eelarve, turunduse, looduskeskkonna jätkusuutlikkuse teemadest lähtuvalt.
- Koguge kokku õpilaste töölehed ning andke tagasisidet järgmisel kokkusaamisel.

Idee: lõimige õppeaineid. Paluge õpilastel teha esitlus näiteks kirjaliku esseena ning hinnake tehtud kokkuvõtteid nt emakeeles. Sel moel annab iga aineõpetaja märku enda lugupidamisest grammatiliselt ja stiililt korrektsete tööde esitamise olulisusest.

Idee: kui koolis esitlustehnika puudub, siis leidke enda jaoks sobivaim viis õpilaste tootevalikute esitamiseks (nt õpilaste koostatud plakat). Ülesande eelduseks on, et terve klass saab osa õpilaste tootevalikust ja seda puudutavast esitlusest.

KIII T4 Tööleht: Ostame arukalt!

Nimed:

Poest ostmine on alati seotud valikute tegemisega – mille alusel juhindute teie?

Saate nädala jooksul täidetava ülesande: tehke foto kahest sama toiduaine tootegrupi kuuluvast tootest, millest ühte eelistaksite osta ning teist mitte. Tutvuge tooteinfoga. Valmistuge esitluseks, milles põhjendage enda valikuid. Peale esitlusi arutleme ühiselt teie tehtud valikute üle. Tea, et oluline pole arutleda teie õigete ja valede valikute üle, oluline on oskus põhjendada tehtud valikuid!

Ülesande juhend:

- Minge poodi ja valige endale meelepärase tootegrupi hulgast kaks toiduaine tootegrupi toodet, millest ühte eelistaksite teisele.
- Tehke mõlemast foto nii, et mõlemad tooted oleks äratuntavad.
- Saatke foto õpetaja meiliaadressile: Tähtajaks on:
- Õpetaja koostab saadud andmetest järgmiseks tunniks esitluse, mis koosneb teie valikutest.
- Esitluseks valmistumiseks vastake iseseisvalt alljärgnevatele küsimustele ja olge valmis oma vastuseid tunnis põhjendada.

I Vastake nendele küsimustele enne esitlust.

- Valisime võrdluseks välja järgmised tooted:
 1.
.....
 2.
.....
- Need kuuluvad tooterühma.
- Kumba toodet eelistasite? Miks? Tooge välja võimalikult palju põhjendusi lähtudes toitumis- ja tarbimisõpetusest.
.....
- Miks teile seda ülesannet meeldis/ei meeldinud teha?
.....

II Vastake nendele küsimustele peale esitlust.

- Mida arendavat kogesite või uut saite teada?
.....
- Millist hinnet enda tööpanuse eest väärите? Põhjendage.
.....